অধ্যায় ২ ঃ প্রাক্-অৰুণোদয় যুগৰ সাহিত্য

অধ্যায় গাঁথনি

২.১ উদ্দেশ্য
২.২ পৰিচয়
২.৩ প্রাক্-অৰুণোদয় যুগৰ অসমীয়া সাহিত্য
২.৪ অধ্যায়টিৰ পৰা আমি কি শিকিলোঁ
২.৫ অধিক জানিবলৈ
২.৬ অগ্রগতিৰ খতিয়ান
২.৭ আৰ্হি প্রশ্ন

২.১ উদ্দেশ্য

এই অধ্যায়টি অধ্যয়ন কৰি আপুনি—

- অসমীয়া সাহিত্যৰ কোন সময়ছোৱাক 'প্রাক্-অৰুণোদয় যুগ' বুলি অভিহিত কৰা হয় সেই সম্পর্কে জ্ঞাত হ'ব
- প্রাক্-অৰুণোদয়কালীন অসমীয়া সাহিত্য সম্পর্কে অৱগত হ'ব
- প্রাক্-অৰুণোদয় স্তৰৰ প্রায় সকলো লেখকসকলৰ সাহিত্যকৃতি সম্পর্কে ধাৰণা লাভ কৰিব।

২.২ পৰিচয়

পূর্বৱর্তী অধ্যায়টোত আপুনি প্রাক্-স্বাধীনতাকালৰ আধুনিক অসমীয়া সাহিত্য সৃষ্টিৰ পটভূমি, তাৰ সাধাৰণ বৈশিষ্ট্য আৰু কি কি নব্য শৈলী আৰম্ভ হৈছিল সেই বিষয়ে চমুকৈ অধ্যয়ন কৰিলে। সেই অধ্যায়টোতে উল্লেখ কৰি অহা হৈছে যে এই সময়ছোৱাক প্রাক্-অৰুণোদয়, অৰুণোদয় আৰু অৰুণোদয় পৰৱর্তী কাল হিচাপে বিভাজন কৰি আলোচনা কৰা হ'ব।

এতিয়া, এইটো অধ্যায়ত আমি প্রাক্-অৰুণোদয় কালৰ অসমীয়া সাহিত্য সম্পর্কে কিছু কথা আলোচনা কৰিম। এই সময়ছোৱাৰ লিখকসকলৰ কথা অধ্যায়টিত সামগ্রিকভাৱে আলোচনা কৰা হ'ব। অধ্যায়টিৰ অধ্যয়নে আপোনাক আলোচ্য কালছোৱাৰ অসমীয়া সাহিত্য সম্পর্কে সম্যক ধাৰণা প্রদান কৰিব।

২.৩ প্রাক্-অৰুণোদয় যুগৰ অসমীয়া সাহিত্য

অৰুনোদই কাকতখনকে আধাৰ হিচাপে লৈ ১৮২৬ চনৰ পৰা ১৮৮৯ চনলৈ ৰচিত

অসমীয়া সাহিত্যৰাজিকো আমি তিনিটা সৰু সৰু স্তৰত বিভাজন কৰি আলোচনা কৰিব পাৰোঁ— 'প্ৰাক্-অৰুণোদয় স্তৰ' (১৮২৬-১৮৪৬), '*অৰুনোদই* ঃ অসমীয়া ভাষাৰ পুনঃ প্ৰতিষ্ঠাৰ সময়' (১৮৪৬-১৮৭৩) আৰু 'আধুনিক অসমীয়া ভাষা-সহিত্যৰ প্ৰতিষ্ঠাৰ যুগ' (১৮৭৩-১৮৮৯)। ইংৰাজসকলে অসমত তেওঁলোকৰ উপনিৱেশ স্থাপন কৰাৰ আগৰ কালছোৱাত মায়ামৰীয়া বিদ্ৰোহ আৰু মানৰ আক্ৰমণৰ বাবে অসমীয়া সমাজ জীৱন জুৰুলা হৈ পৰিছিল, এই বিষয়ে ইতিমধ্যে আগৰ অধ্যায়টোত উল্লেখ কৰি অহা হৈছে। অসমীয়া সমাজ জীৱনৰ এনে পৰিৱেশ কেনো ধৰণৰ সুকুমাৰ কলা আৰু সাহিত্য সৃষ্টিৰ বাবে অনুকূল নাছিল। সেইবাবে ঊনবিংশ শতিকাৰ প্ৰথম তিনিটা দশকত কোনো ধৰণৰ উল্লেখযোগ্য সাহিত্য সৃষ্টি হোৱা নাছিল বুলিয়েই ক'ব পাৰি। তথাপি তাৰ মাজতেই প্ৰথমখন অসমীয়া ছপা পুথি *ধৰ্মপুস্তক* (বাইবেলৰ অসমীয়া ভাঙনি) শ্ৰীৰামপুৰ মিছনেৰী প্ৰেছৰ পৰা ঊনবিংশ শতিকাৰ দ্বিতীয় দশকত প্ৰকাশ পায়। এই সম্পৰ্কে কিছু কথা ইতিমধ্যে আপুনি অসমীয়া লিপিৰ বুৰঞ্জী অধ্যয়ন কৰোঁতে পঢ়ি আহিছে। এই শতিকাটোৰ তৃতীয়টো দশকৰ পাছত অৱশ্যে কেইবাজনো অসমপ্ৰেমী লেখকে অসমীয়া ভাষা-সাহিত্যৰ উত্তৰণৰ ক্ষেত্ৰত অৰিহণা যোগাইছিল। এই সময়ছোৱাক সাহিত্যৰ ইতিহাসকাৰ সত্যেন্দ্ৰনাথ শৰ্মাই 'প্ৰাক্-অৰুণোদয় স্তৰ' বুলি অভিহিত কৰিছে, ইয়াৰ সময়সীমা ১৮২৬-১৮৪৬ চনলৈকে। এই সময়ছোৱাৰ ভিতৰত ৰচিত সাহিত্যৰাজিয়েই হ'ল প্ৰাক্-অৰুণোদয় স্তৰৰ অসমীয়া সাহিত্য।

কেইবাজনো মিছনেৰীৰ সহযোগত আনন্দৰাম ঢেকিয়াল ফুকনে অসমীয়া ভাষা পুনৰ প্ৰতিষ্ঠাৰ বাবে কৰা সংগ্ৰামৰ কথাও ইতিমধ্যে উল্লেখ কৰা হৈছে। *অৰুনোদই* কাকতখন প্ৰকাশৰ সময়ৰ পৰা অসমীয়া ভাষাৰ পুনৰ প্ৰতিষ্ঠা হোৱা সময়ছোৱাক, অৰ্থাৎ ১৮৪৬-১৮৭৩ কালছোৱাক মহেশ্বৰ নেওগে 'অৰুনোদই ঃ অসমীয়া ভাষাৰ পুনঃ প্ৰতিষ্ঠাৰ সময়' বুলি অভিহিত কৰিছে। অৱশ্যে মন কৰিবলগীয়া যে *অৰুনোদই* কাকতখন ১৮৮০ চনলৈকে (কোনো কোনোৰ মতে ১৮৮৩ চনলৈকে) ছেগা-চোৰোকাকৈ চলি আছিল। কিন্তু অসমৰ অফিচ-কাছাৰীত অসমীয়া ভাষা পুনৰ প্ৰতিষ্ঠা হোৱাৰ পাছৰে পৰা অসমীয়া ভাষা-সাহিত্যলৈ নতুন প্ৰাণ আহে। সেইবাবে মহেশ্বৰ নেওগে— "ভাষা-সাহিত্যৰ বুৰঞ্জীৰ ফালৰ পৰা ১৮৭৩ চনটোকহে এটা স্পষ্ট মাইলৰ খুঁটি বুলি ধৰিব পাৰি" বুলি মন্তব্য কৰিছে। এই সময়ছোৱাত কেইবাজনো খ্ৰীষ্টীয়ান লেখকৰ লগতে অখ্ৰীষ্টীয়ান লেখকে অসমীয়া ভাষা-সাহিত্যৰ পুনৰ প্ৰতিষ্ঠাৰ বাবে অহোপুৰুষাৰ্থ কৰিছিল।

অসমীয়া ভাষা পুনৰ প্ৰতিষ্ঠা হোৱাৰ সময়ৰে পৰা *জোনাকী* কাকত প্ৰকাশৰ সময়ছোৱা, অৰ্থাৎ ১৮৭৩-১৮৮৯ কালছোৱা অসমীয়া ভাষা-সাহিত্যৰ বাবে আন এক বৈশিষ্ট্যপূৰ্ণ সময়। এই সময়ছোৱাতে হেমচন্দ্ৰ বৰুৱাই অসমীয়া বৰ্ণ-বিন্যাসৰ ৰূপ নিৰূপণ কৰিলে। মন কৰিবলগীয়া যে *অৰুনোদই* কাকত প্ৰকাশৰ পৰৱৰ্তী সময়ত কেইবাখনো আলোচনীৰ উদ্ভৱ হৈছিল— আউনীআটী সত্ৰৰ পৰা *আসাম-বিলাসিনী* (১৮৭১-১৮৮৩), হেমচন্দ্ৰ বৰুৱাৰ *আসাম নিউজ* (১৮৮২-১৮৮৫), গুণাভিৰাম বৰুৱাৰ *আসাম বন্ধু* (১৮৮৫-১৮৮৬), হৰিনাৰায়ণ বৰাৰ সম্পাদিত বলিনাৰায়ণ বৰাৰ *মৌ* (১৮৮৬), শ্ৰীধৰ বৰুৱাৰ *আসাম তৰা* (১৮৮৯-১৮৯০),

কৰুণাভিৰাম বৰুৱাৰ শিশু আলোচনী *ল'ৰাবন্ধু*(১৮৮৮) ইত্যাদি। এই আলোচনীসমূহে অসমীয়া সাহিত্যৰ ধাৰাটো বৰ্তাই ৰাখিলে যদিও একোটা যুগ সৃষ্টি কৰিবলৈ সক্ষম নহ'ল। ১৮৮৯ চনত প্রকাশিত *জোনাকী* কাকতে অসমীয়া সাহিত্যলৈ নতুন ভাবধাৰা সুমুৱাই আনিলে আৰু নতুন এটা যুগৰ সৃষ্টি কৰিলে।

অগ্রগতি নিৰীক্ষণ

প্রশ্ন নং ১ ঃ *অৰুনোদই* কাকতখন প্রকাশ পোৱাৰ সমসাময়িক সময়ত প্রকাশিত আলোচনীসমূহৰ নাম উল্লেখ কৰক।

.....

.....

উল্লেখযোগ্য যে *অৰুনোদই* কাকত প্রকাশ হোৱাৰ আগতে মুষ্টিমেয় কেইজনমান লেখকেহে অসমীয়া ভাষা-সাহিত্যৰ উত্তৰণৰ ক্ষেত্রত অৰিহণা যোগাইছিল। সাহিত্যৰ বুৰঞ্জীকাৰসকলে ১৮২৬-১৮৪৬ খ্রীঃ সময়ছোৱাক 'প্রাক্-অৰুণোদয় স্তৰ' বুলি চিহ্নিত কৰিছে বুলি ইতিমধ্যেই আমি উল্লেখ কৰি আহিছোঁ। এইসময়তে শ্রীৰামপুৰ প্রেছৰ পৰা ১৮৩৩ খ্রীঃত আত্মাৰাম শর্মাই কৰা 'বাইবেলৰ অসমীয়া ভাঙনি'ৰ ২য় সংস্কৰণ প্রকাশ পাইছিল। ঠিক সেইদৰে ৰবিন্সন চাহাবে ইংৰাজীত লিখা *অসমীয়া ব্যাকৰণ* (১৮৩৯), কাশীনাথ তামুলীফুকনৰ *অসম বুৰঞ্জী* (১৮৪৪), মি. কাট্টাৰৰ পত্নী শ্রীমতী কাট্টাৰে লিখা *অসমীয়া শব্দাৱলী আৰু খণ্ডবাক্য* (১৮৪০), বিশ্বেশ্বৰ বৈদ্যাধিপৰ *বেলিমাৰৰ বুৰঞ্জী* (১৮৩৩-৩৮), যদুৰাম ডেকাবৰুৱাৰ প্রথম *বঙলা-অসমীয়া অভিধান*(১৮৩৯), মণিৰাম বৰভাণ্ডাৰ বৰুৱা (মণিৰাম দেৱান)ৰ *বুৰঞ্জী বিৰেকৰত্ন* (১৮৩৮) আদি পুথি এই সময়ছোৱাত ৰচনা কৰা হৈছিল আৰু তেওঁলোকে অসমীয়া সাহিত্যৰ শ্রীবৃদ্ধিত সহযোগ কৰিছিল। উল্লেখ্য যে হলিৰাম ঢেকিয়াল ফুকনেও এই সময়ছোৱাতে সাহিত্য ৰচনাত হাত দিছিল যদিও তেওঁ অসমীয়াৰ পৰিৱর্তে বাংলা ভাষাতহে সাহিত্য ৰচনাত হাত দিছিল। তেওঁ বাংলা ভাষাত *আসাম বুৰঞ্জি* প্রণয়ন কৰিছিল। এই সময়ৰ লেখকসকলৰ বিষয়ে চমুকৈ তলত উল্লেখ কৰা হ'ল।

- **আত্মাৰাম শর্মা ঃ** কলিয়াবৰৰ আত্মাৰাম শর্মাই জগন্নাথ ক্ষেত্র দর্শন কৰি ঘূৰি আহোঁতে শ্রীৰামপুৰত উইলিয়াম কেৰি চাহাবৰ সংস্পর্শলৈ আহি খ্রীষ্টধর্ম গ্রহণ কৰে। তেওঁ কেৰি চাহাবৰ নির্দেশমতে *নিউ টেষ্টামেণ্ট* আৰু পাছত *অল্ড টেষ্টামেণ্ট* অসমীয়ালৈ অনুবাদ কৰে বুলি ধাৰণা কৰা হয়। তদুপৰি সেই সময়ত প্রকাশ পোৱা খ্রীষ্ট ধর্ম সম্পর্কীয় অসমীয়া প্রচাৰ পুস্তিকাসমূহো আত্মাৰাম শর্মাই ৰচনা কৰিছিল বুলি ধাৰণা কৰা হয়। কিন্তু সেই বিষয়ে মিছনেৰী সাহিত্যৰ ইতিহাসত কোনো বিতং তথ্য লিপিবদ্ধ হোৱা নাই। তথাপিতো অসমীয়া সাহিত্যৰ বুৰঞ্জীকাৰসকলৰ বহুলাংশেই তেওঁ এইখিনি অনুবাদ কর্ম সমাপন কৰিছিল বুলি মত পোষণ কৰে বাবেই ইয়াত উল্লেখ কৰা হ'ল। আনহাতে গুৱাহাটীলৈ খ্রীষ্টিয়ান ধর্মৰ প্রচাৰ কৰিবলৈ পঠোৱা প্রথমজন প্রচাৰক জেমছ্ ৰেক আত্মাৰাম শর্মায়েই অসমীয়া ভাষাৰ কাৰিকৰী জ্ঞান

প্রদান কৰি পঠোৱাৰ উল্লেখ কেইবাখনো গ্রন্থত সন্নিৱিষ্ট হৈছে। কিন্তু এই সম্পর্কেও কোনো তথ্য মিছনেৰীসকলৰ বুৰঞ্জীত উল্লেখ নাই।

- **কাশীনাথ তামুলীফুকন ঃ** পুৰন্দৰ সিংহৰ লালবন্দীকে লোৱা ৰাজত্ব কালত তেওঁৰ ৰাজসভাসদ হোৱাৰ লগতে ইংৰাজৰ অধীনত মুন্সিফ হিচাপে কার্যনির্বাহ কৰিছিল কাশীনাথ তামুলী ফুকনে। এওঁ ৰচনা কৰা *অসম বুৰঞ্জী*খন শিৱসাগৰৰ মিছনেৰী প্রেছৰ পৰা প্রকাশ হৈছিল। ১৮৪৪ খ্রীঃত এই পুথিখন শিৱসাগৰৰ আমেৰিকান বেপ্তিষ্ট মিছনেৰীসকলৰ ছপাশালত ছপা হৈ প্রকাশ হৈছিল। উল্লেখযোগ্য যে এই বুৰঞ্জীখন ৰচনা কৰাৰ ক্ষেত্রত তেওঁলৈ সহায়ৰ হাত আগবঢ়াইছিল *তুংখুঙীয়া বুৰঞ্জী*ৰ লেখক শ্রীনাথ বৰবৰুৱাৰ পুতেক ৰাধানাথ বৰবৰুৱাই। এওঁৰ বুৰঞ্জীখনৰ আলমতে পৰৱর্তীকালত হৰকান্ত শর্মা মজিন্দাৰ বৰুৱাই *আসাম বুৰঞ্জী*খন ৰচনা কৰে।
- **বিশ্বেশ্বৰ বৈদ্যাধিপ ঃ** পুৰন্দৰ সিংহৰ আমোলত ৰাজ বৈদ্যৰ আসন শুৰনি কৰা বিশ্বেশ্বৰ বৈদ্যাধিপে পুৰণি কাব্যৰ ৰীতিৰে (পদ, দুলড়ী, ছবি, লেছাৰি, ঝুমুৰা ছন্দত) এখন বুৰঞ্জী প্রণয়ন কৰে। গৌৰীনাথ সিংহৰ পৰা চন্দ্রকান্ত সিংহৰ ৰাজত্বকালৰ ঐতিহাসিক ঘটনাৰাজিক অবিকৃতভাৱে আৰু কাব্যসুলভ ভাষাৰে *বেলিমাৰৰ বুৰঞ্জী*ত এওঁ সন্নিৱিষ্ট কৰিছে। বুৰঞ্জীবিদ সূর্যকুমাৰ ভূঞাই এওঁৰ বুৰঞ্জীখনক *বেলিমাৰৰ বুৰঞ্জী* বুলি নামকৰণ কৰি প্রকাশ কৰিছে। এই বুৰঞ্জীখনত ১৭৯০ চনৰ পৰা ১৮১৯ চনৰ প্রাৰম্ভলৈকে অসম বুৰঞ্জীৰ ঘটনাৰাজি সন্নিবিষ্ট হৈছে। ইয়াত ঐতিহাসিক ঘটনাৱলীৰ অবিকৃত আৰু কাব্যসুলভ মধুৰ বিৱৰণ বিচাৰি পোৱা যায়। এক কথাত ক'ব পাৰি পদবন্ধে লিখা এইখন প্রথম অসমীয়া বুৰঞ্জী। সূর্যকুমাৰ ভূঞাই এই বুৰঞ্জীখন ৰচনাৰ সময়সীমা ১৮৩৩ চনৰ পৰা ১৮৪৬ চনৰ ভিতৰত বুলি মত পোষণ কৰিছে। প্রসংগক্রমে উল্লেখযোগ্য যে, বিশ্বেশ্বৰ বৈদ্যাধিপৰ *বেলিমাৰৰ বুৰঞ্জী*আৰু দুতিৰাম হাজৰিকাৰ *কলিভাৰত* দুয়োখন বুৰঞ্জীয়ে ড° সূর্য্য কুমাৰ ভূঞা সম্পাদিত *অসমৰ পদ্য বুৰঞ্জী*ত সন্নিৱিষ্ট হৈ আছে।
- **মণিৰাম দেৱান ঃ** শিৱসাগৰ চাৰিঙৰ ৰাজদত্ত বৰুৱাৰ পুত্র মণিৰাম দেৱান পুৰন্দৰ সিংহৰ ৰাজত্বৰ দ্বিতীয় কালত ৰাজসভাসদ আছিল। তেওঁ ইংৰাজীৰ অধীনত মিৰমুখিঞ আৰু পেচকাৰ হিচাপেও কার্যনির্বাহ কৰিছিল যদিও পৰৱর্তীকালত অসম চাহ কোম্পানীত দেৱান হিচাপে নিযুক্তি লভিছিল। অৱশ্যে পাছলৈ নিজাকৈ চাহ বাগিচা খুলিছিল। তেওঁ ইংৰাজ ৰাজত্বৰ অৱসান ঘটাবলৈ চেষ্টা কৰিছিল। ইংৰাজ বিৰোধী কার্যকলাপত জড়িত হোৱাৰ বাবে ইংৰাজ চৰকাৰে বিদ্রোহত সংশ্লিষ্ট বুলি মণিৰাম দেৱানক ১৮৫৮ চনত মৃত্যুদণ্ড বিহে। মণিৰাম দেৱানে ৰচনা কৰা *বুৰঞ্জী বিৰেকৰত্নৰ* দ্বিতীয়টো খণ্ডহে বর্তমানলৈকে উদ্ধাৰ হৈছে। ১৮৩৮ চনত ৰচনা কৰা এই খণ্ডটো প্রাচীন কামৰূপ-অসমৰ সামাজিক-সাংস্কৃতিক বুৰঞ্জীৰ এক বিৰাট ভঁৰাল বুলি সাহিত্যৰ ইতিহাসকাৰসকলে বিবেচনা কৰে। প্রাচীন কামৰূপৰ ধর্ম আৰু সমাজ, জাতি আৰু বর্ণ, আহোম শাসন পদ্ধতিৰ কিছু দিশ, বৈষ্ণৱ গ্রন্থ আৰু সত্রৰ উৎপত্তি, বৈষ্ণৱ সত্রৰ চাৰি সংহতিৰ বিকাশ, শাক্ত গোস্বামীসকলৰ 'আগমোক্ত মার্গ'ৰ প্রচাৰ,

মোৱামৰীয়া বিদ্রোহ তথা মানৰ দিনৰ কিছু কথা এই খণ্ডটোত বর্ণিত হৈছে।

- **যদুৰাম ডেকাবৰুৱা ঃ** যদুৰাম ডেকাবৰুৱাৰ জন্ম হৈছিল ১৮০১ চনত যোৰহাটত। তেওঁৰ পিতৃৰ নাম আছিল কৃষ্ণদাস ভৰালী। চন্দ্রকান্ত সিংহ আৰু পুৰন্দৰ সিংহৰ ৰাজশাসনত বিষয়া ৰূপে বিষয় ভোগ কৰি পাছত ইংৰাজ শাসকৰ তলত মুন্সিফ ৰূপে কার্যনির্বাহ কৰি অৱসৰ গ্রহণ কৰে। যদুৰাম ডেকাবৰুৱাই কলিকতাৰ পৰা প্রকাশিত বিভিন্ন আলোচনীত আৰু *অৰুণোদই*ত প্রবন্ধপাতি লিখিছিল। তেওঁৰ জীৱনৰ উল্লেখযোগ্য কৃতি হ'ল বঙলা-অসমীয়া অভিধান। ১৯৩৯ চনত তেওঁ এই অভিধানখন প্রণয়ন কৰি কর্ণেল জেনকিঞ্চৰ হাতত অর্পণ কৰিছিল। অসমীয়া সাহিত্যৰ বুৰঞ্জী প্রণেতা সত্যেন্দ্রনাথ শর্মাই অনুমান কৰিছে যে ডেকাবৰুৱাৰ *বঙলা-অসমীয়া অভিধান*খনৰ ওপৰত ভিত্তি কৰিয়েই সম্ভৱতঃ পৰৱর্তী কালত মাইল্চ ব্রন্সন চাহাবে তেওঁৰ অভিধানখন সম্পূর্ণ কৰিছিল।

এই আদি ব্রিটিছ যুগত কমকৈ হ'লেও বৈষ্ণৱ সাহিত্যৰ ধাৰা এটিও চলি আছিল। ঘনশ্যাম খাৰঘৰীয়া ফুকনে এই সময়তে *কল্কিপুৰাণ*ৰ পদ অসমীয়ালৈ অনুবাদ কৰিছিল। ঠিক সেইদৰে পৰশুৰাম দ্বিজে *ধর্মপুৰাণ* আৰু *বিষ্ণুপুৰাণ*ৰ পদ অসমীয়ালৈ ভাঙনি কৰে আৰু ললিতচন্দ্র গোস্বামীয়ে *শ্রীকেলিৰহস্য* ৰচনা কৰে।

এই সময়ছোৱাতে দুতিৰাম হাজৰিকাই মূলতঃ তুংখুঙীয়া ৰাজবংশৰ কথা বর্ণনা কৰি লিখা *কলিভাৰত*ত বৈষ্ণৱ আদর্শৰ দৰে বিলাপত প্রয়োগ কৰা মুক্তাৱলী, লেছাৰি আদি ছন্দ ব্যৱহাৰ কৰিছে। এওঁৰ ৰচনাৰ ঠাঁচত জতুৱা আৰু ঘৰুৱা প্রভাৱ দেখা যায় যদিও আৰৱী-ফার্চীমূলীয় আৰু ইংৰাজীৰ প্রভাৱান্বিত প্রশাসনীয় ভাষাও ব্যৱহৃত হৈছে।

এনেদৰে বিভিন্নজনে অসমীয়া সাহিত্যৰ অন্ধকাৰাচ্ছন্ন এই সময়ছোৱাতো বিবিধ সাহিত্য ৰচনা কৰি অসমীয়া ভাষা-সাহিত্যৰ শ্রীবৃদ্ধিত সহযোগ কৰিছে।

অগ্রগতি নিৰীক্ষণ

প্রশ্ন নং ২ ঃ কোনে পুৰন্দৰ সিংহৰ আমোলত ৰাজ বৈদ্যৰ আসন শুৱনি কৰিছিল?

.....

প্রশ্ন নং ৩ ঃ মণিৰাম দেৱানে লিখা পুথিখনৰ নাম কি?

.....

প্রশ্ন নং ৪ ঃ যদুৰাম ডেকাবৰুৱাই লিখা অভিধানখনৰ নাম কি? এইখন তেওঁ কাৰ হাতত অর্পণ কৰে?

.....

২.৪ অধ্যায়টিৰ পৰা আমি কি শিকিলোঁ

- ১৮৪৬ চনৰ পৰা ১৮৮৯ চনলৈ এই সময়ছোৱাৰ ভিতৰত ৰচিত অসমীয়া সাহিত্যখিনিক অৰুণোদয় যুগৰ সাহিত্য বুলি অভিহিত কৰা হয়। ১৮৪৬ চনত মিছনেৰীসকলৰ উদ্যোগত *অৰুনোদই* নামৰ আলোচনী তথা সম্বাদপত্ৰ এখন প্ৰকাশ পাইছিল, সেই আলোচনীখনিৰ নামেৰেই এই যুগটোৰ নামকৰণ কৰা হৈছে। এইখনেই অসমীয়া ভাষাত প্ৰকাশ পোৱা প্ৰথম আলোচনী তথা সম্বাদপত্ৰ। এই অধ্যায়টিত 'প্ৰাক্-অৰুণোদয় স্তৰ' (১৮২৬-১৮৪৬ খ্ৰীঃ) বুলি চিহ্নিত সময়ছোৱাৰ সাহিত্যিকসকলৰ ৰচনা সম্পৰ্কেও আলোচনা দাঙি ধৰা হৈছে।
- আলোচ্য যুগটোত বৰ বিশেষ সাহিত্য চৰ্চা হোৱা নাছিল যদিও তাৰ মাজতে কেইগৰাকীমান অসমীয়া সাহিত্যসেৱীয়ে নিজৰ নিজৰ সাধ্যানুসাৰে সাহিত্য ৰচনা কৰি অসমীয়া ভাষা-সাহিত্যৰ ভঁৰাল সমৃদ্ধ কৰিবলৈ যত্ন কৰিছিল। তেওঁলোকৰ সাহিত্যকৃতি সম্পৰ্কে চমুকৈ অধ্যায়টোত আলোচনা দাঙি ধৰা হ'ল।

২.৫ অধিক জানিবলৈ

১) নেওগ, মহেশ্বৰ (সংকঃ আৰু সম্পাঃ) (১৯৮৩); *অৰুনোদই ১৮৪৬-১৮৫৪;* গুৱাহাটী ঃ অসম প্ৰকাশন পৰিষদ।

২) নেওগ, মহেশ্বৰ (২০০০); *অসমীয়া সাহিত্যৰ ৰূপৰেখা*; গুৱাহাটী ঃ চন্দ্ৰ প্ৰকাশ।

৩) বৰ্মন, শিৱনাথ (সম্পাঃ) (১৯৯৭); *অসমীয়া সাহিত্যৰ বুৰঞ্জী, দ্বিতীয় খণ্ড;* গুৱাহাটী ঃ আনন্দৰাম বৰুৱা ভাষা-কলা-সংস্কৃতি সংস্থা।

৪) ভট্টাচাৰ্য, হৰিচন্দ্ৰ (১৯৭০); *অসমীয়া নাট্য সাহিত্যৰ জিলিঙনি*; গুৱাহাটী ঃ সেৱা কুটীৰ।

৫) ভৱালী, শৈলেন (১৯৭৮); *আধুনিক অসমীয়া সাহিত্য (দুটি তৰংগ)*; গুৱাহাটী ঃ নিউ বুক ষ্টল।

৬) শৰ্মা, সত্যেন্দ্ৰনাথ (১৯৯৭); *অসমীয়া উপন্যাসৰ ভূমিকা*; গুৱাহাটী ঃ সৌমাৰ প্ৰকাশ।

৭) শৰ্মা, সত্যেন্দ্ৰনাথ (২০০২); *অসমীয়া নাট্য সাহিত্য*; গুৱাহাটী ঃ সৌমাৰ প্ৰকাশ।

৮) শৰ্মা, সত্যেন্দ্ৰনাথ (২০০৬); *অসমীয়া সাহিত্যৰ সমীক্ষাত্মক ইতিবৃত্ত;* গুৱাহাটী ঃ সৌমাৰ প্ৰকাশ।

৯) শৰ্মা, হেমন্ত কুমাৰ (২০০৭); *অসমীয়া সাহিত্যত দৃষ্টিপাত*; গুৱাহাটী ঃ বীণা লাইব্ৰেৰী।

১০) শৰ্ম্মা দলৈ, শ্রীহৰিনাথ (২০০৪); *অসমীয়া গদ্য সাহিত্যৰ গতি পথ*; গুৱাহাটী ঃ পদ্মাপ্রিয়া লাইব্রেৰী।

২.৬ অগ্রগতিৰ খতিয়ান

১ নং প্রশ্নৰ উত্তৰ ঃ আউনীআটী সত্রৰ পৰা *আসাম-বিলাসিনী* (১৮৭১-১৮৮৩), হেমচন্দ্র বৰুৱাৰ *আসাম নিউজ* (১৮৮২-১৮৮৫), গুণাভিৰাম বৰুৱাৰ *আসাম বন্ধু* (১৮৮৫-১৮৮৬), হৰিনাৰায়ণ বৰাৰ সম্পাদিত বলিনাৰায়ণ বৰাৰ *মৌ* (১৮৮৬), শ্রীধৰ বৰুৱাৰ *আসাম তৰা* (১৮৮৯-১৮৯০), কৰুণাভিৰাম বৰুৱাৰ শিশু আলোচনী *ল'ৰাবন্ধু* (১৮৮৮) ইত্যাদি।

২ নং প্রশ্নৰ উত্তৰ ঃ বিশ্বেশ্বৰ বৈদ্যাধিপে।

৩ নং প্রশ্নৰ উত্তৰ ঃ *বুৰঞ্জী বিৰেকৰত্ন।*

৪ নং প্রশ্নৰ উত্তৰ ঃ *বঙলা-অসমীয়া অভিধান*। কর্ণেল জেনকিঞ্চৰ হাতত।

২.৭ আৰ্হি প্রশ্ন

ক) বস্তুধর্মী প্রশ্ন

প্রশ্ন ১ ঃ অসমীয়া সাহিত্যৰ বুৰঞ্জীৰ কোনখিনি সময়ক 'অৰুণোদয় যুগ' বুলি কোৱা হয়?

প্রশ্ন ২ ঃ *অৰুনোদই* আলোচনীখন কোন চনত প্রকাশ পাইছিল?

প্রশ্ন ৩ ঃ অসমীয়া ভাষাৰ প্রথম ব্যাকৰণখন কোনে ৰচনা কৰে?

প্রশ্ন ৪ ঃ শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিয়াওক

(গ) *অৰুনোদই* আলোচনীখনি প্রকাশ পায়—

১৮২৬ চনত/১৮৪৬ চনত/১৮৩৬ চনত।

খ) চুটি প্রশ্ন (১৫০ শব্দৰ ভিতৰত উত্তৰ লিখক)

প্রশ্ন ১ ঃ চমুটোকা লিখক —

(ক) মণিৰাম বৰভাণ্ডাৰ বৰুৱা (খ) আত্মাৰাম শর্মা

গ) ৰচনাধৰ্মী প্ৰশ্ন (৩০০-৫০০ শব্দৰ ভিতৰত উত্তৰ লিখক)

প্ৰশ্ন ১ ঃ প্ৰাক্-অৰুণোদয়কালীন সামাজিক পটভূমিৰ আধাৰত এই সময়ছোৱাৰ অসমীয়া সাহিত্য সম্পৰ্কে এটি লিখনি প্ৰস্তুত কৰক।

প্ৰশ্ন ২ ঃ প্ৰাক্-অৰুণোদয় যুগৰ সাহিত্য বুলি ক'লে কি বুজে? আলোচনা কৰক।

প্ৰশ্ন ৩ ঃ 'প্ৰাক্-অৰুণোদয় স্তৰ'ৰ লেখকসকলৰ বিষয়ে চমুকৈ লিখি তেওঁলোকৰ সাহিত্যকৃতি সম্পৰ্কে এটি নিবন্ধ যুগুত কৰক।

*** ***** ***